

Jane Haining nyomában

Azon a hűvös februári napon, amikor tanítványom, Cseke Zoltán megnyerte a versenyt, hálát adtam Istennek a lehetőségért, hogy Skóciába utazhatok. Iskolámból, a Pécsi Református Kollégium Általános Iskolájából néhány évvel ezelőtt egy diákom már első lett, de akkor sajnos nem engem ért a szerencse, hogy elkísérhettem volna.

A lelkes gratulációk után szinte minden szabadidőmben kíváncsian keresgéltem, olvastam a leendő utazás helyszíneiről. Néhány alkalommal már jártam Nagy-Britanniában, azonban ezen a területen eddig még nem.

A tanév végeztével, június 26-án hajnalban, a budapesti repülőtéren csatlakozott hozzánk Ujvári Matyi, a Máriaremete-Hidegkúti Ökumenikus Általános Iskola diákja, a budapesti iskolák kategóriájának győztese. Az utazással együtt járó izgalom a Glasgowban való landolás idejére fokozatosan elmúlt, sőt nagy örömeinkre a megérkezéskor vendéglátónk, Pam Mitchell első látásra felismert minket.

A bársonyos hegyek-völgyek között kanyargó utazás után, dél körül már meg is értünk Dunscore-ba, Jane Haining szülőfalujába. Némi pihenőt és 'lunch'-ot követően máris elkezdtek felfedezni Jane Haining életének helyszíneit.

A falu, illetve a templom közössége minden lehetőséget megragadott (pl. adományok, pályázatok, lottó), hogy kialakítsanak egy ún. „Örökség központot” a közel ezer éves templomban, ahol be tudják mutatni a település, a templom és a közösség hőse, mártírja, Jane Haining életének történetét. Még egy fél órás magyar nyelvű filmet is megnézhet itt a látogató. Pam megmutatta a farmot, ahol J. H. született, a kis falusi iskolát, ahol már kiskorában kitűnt tehetségével, és édesapja egykori imaházát.

Másnap követtük J. H. életének képzeletbeli útvonalát. Meglátogattuk az Akadémiát a közeli Dumfriesben, ahol J. H. a középiskolát végezte kitűnő eredménnyel. Kíváncsian kérdeztük beszélgetőtársainkat, két diákot és egy szimpatikus fiatal történelemtanárt a jelenlegi skót iskolarendszerről, akik mindenre válaszoltak érdekes, kedves skót akcentussal.

Az aula falán lévő nagy tabló mutatta, hogy a mai diákok is ismerik és ápolják J. H. emlékét.

Az iskolalátogatás után sétáltunk a Nith folyó partján, megnéztük Caerlaverock várát, és Ellislandet, a farmot, ahol Robert Burns élt.

Este bemutatott minket Pam a falu templomi gyülekezetének, akik a mi tiszteletünkre gyűltek össze. Számomra példaértékű az az összefogás, ami ezt a kis falusi közösséget jellemzi.

Másnap irány egy kies tengeröböl, ahol lehetett gyönyörködni a szikláknak, kavicsoknak, kagylóhéjaknak, és alaposan le lehetett sülni a rendkívüli kánikulai napsütésben. A távolban világítótorony, szélérőművek, és a déli földnyelv már Anglia. De néhány kilométerre volt Gretna Green, és a tragikus emlékü Lockerbie is.

Az esti napsütésben Pam fölinvitált a falu melletti domboldalra, ahol megmutatta Jane Haining Auschwitzból származó növendék tölgyfáját, mely, remélhetőleg, hosszú időre emléket állít a falu mártír szülöttének. Innen gyönyörű kilátás nyílt a mesés kis falura, több száz éves házaira.

Házigazdáinktól, a figyelmes és tapasztalt Pamtól és férjétől, Colintól elbúcsúzva következő nap délután már a nyüzsgő nagyvárosi vasútállomáson, Glasgowban várt minket Lexa és Brenda, a sok kedves vendéglátó hölgy közül kettő.

A Queens Park Govanhill Parish Church, Jane Haining egykori anyaegyháza gyülekezetének tagjai vettek minket szárnyaik alá, ahogyan ezt már hosszú évek óta teszik hihetetlen odaadással és példás szervezéssel. Morag (Sarah Reid), kora ellenére fáradhatatlan motorja a magyar vendégek ellátásának. Jótékonysági vásárokat tartanak, melynek bevételéből látják vendégül az éppen aktuális győzteseket, nem is akárhogyan. A városnézés Glasgowban, a kirándulás Millport szigetére, Stirling várába, és a vasárnapi Istentisztelet bensőséges hangulatával mindhármunkat magával ragadott.

Mindez nem lehetne teljes, Mary és Mike tiszteletes házaspár önzetlen 'bed'n'breakfast' szállása nélkül, lenyűgöző, mindenre kiterjedő figyelmességgel párosulva.

Úgy érzem, nemcsak Jane Haining példamutató életét ismerhettem meg a valóságban, és nemcsak a vadregényes skót tájban és a nevezetességekben tudtam gyönyörködni, hanem olyan példamutatóan önzetlen emberekkel találkozhattam, akiket a szívembe zártam. Úgy ápolják a hős, a mártír Jane Haining emlékét, hogy közben évről-évre sok magyar gyereknek és tanárának szereznek életre szóló élményeket.

Ebből az egy hetes Skóciai út élményeiből tudok töltekezni életem hátralévő éveiben.

Szeretném megköszönni mindenkinek, Görög Tímeának külön is, aki lehetővé tette számomra, hogy ilyen csodálatos élményben lehettem részem.

Pécs, 2018. július 26.

Pavlovicsné Erényi Zsuzsanna

angoltanár